

När solen lyser blir det Svenska institutet i Paris med sina öppna blå portar en veritabel publikmagnet. Hôtel de Marle på rue Payenne är en av traktens få väl bevarade privatpalats med anor från sent 1500-tal.

TEXT Hedvig Hedqvist FOTO Åke E:son Lindman

HÔTEL DE MARLE

VÅR, SOMMAR, HÖST och även vinter är den förhållandevis tysta och vackra innergården och den stora gröna trädgården på husets baksida en uppskattad publik tillgång.

Om det är öppenheten, den prestigelösa och samtidigt generösa tillgängligheten hos Svenska institutet som lockar mest eller alla olika evenemang som avlöser varandra eller bara möjligheten att slå sig ner i den historiska gårdsmiljön, visar sig vara en alldeles för fyrkantigt och svenskt ställd fråga:

– Vi älskar den här miljön, det är en modern blandning av historia och samtida svensk design. Så snyggt tillsammans, säger gruppen unga franska besökare runt ett av borden på innergården. De betonar också att det är så »coolt« här.

Svensk fika - kanelbulle - och andra svenska smaksensationer är en del av den exotiska upplevelsen, liksom bordens färgstarka dukar i svensk design av 40-årsjubilerande 10-gruppen. Inne i Café suédois är de röda och ceriserosa. Utomhus upprepas mönstren i svartvitt som en grafisk hyllning till fasadens strama och ståtliga arkitektur.

Den pågående utställningen om designprinsen Sigvard Bernadotte, pionjären som tydliggjorde värdet av god form och designstrategier inom svenskt näringsliv, får också positiva kommentarer av sällskapet. Här finns

Hôtel de Marles stenbelagda innergård är en vacker och uppskattad oas.

MIKAEL JÖNSSON

Tillträdde som chef och kulturråd vid svenska ambassaden i Paris 1 april 2008. Han har ett förflutet som chefsproducent för baletten på Kungliga operan och Cullbergbaletten.

Höstens program på Svenska institutet i Paris är »Nordic light« - svensk samtidskonst, och i november, som i Paris är fotografins månad (moin de la photo), visades en utställning med kollektivet Tio Fotografer.

även Volvo som markerar sin 50-åriga närvaro i Frankrike med tre veteraner, en PV 544, P1800 och Amazon herrgårdsvagn, parkerade på gräsmattan i trädgården.

Sedan mitten av 1960-talet ägs Hôtel de Marle av svenska staten och förvaltas av Statens fastighetsverk, sfv. Den ståtliga byggnaden är uppkallad efter Christophe Hector de Marle som var rådgivare till den franska regeringen. Han köpte hus och mark 1572 och bodde där i trettio år och är den historiskt mest kände ägaren. Han rev det hus som fanns och uppförde den äldsta delen av den nuvarande byggnaden.

HÔTEL DE MARLE HAR en planlösning som följer ett typiskt mönster för franska stadspalats under 1600- och 1700-talen. Portalen öppnar sig mot en stenbelagd gård som inramas av två flyglar. I den norra flygeln finns en mindre entré med en trappa försedd med smidesjärn från 1694. I den södra flygeln finns den stora entrén med paradtrappan från 1774. Trappan leder i dag upp till den stora foajén för tillfälliga utställningar och filmsalen. Ytterligare en våning upp i huvudbyggnaden finns den stora Kristinasalen med sitt väl bevarade tak med målade takbjälkar.

Byggnaden var i ett mycket bräckligt skick när dåvarande kulturattachén och konsthistorikern Gunnar Lundberg

Mikael Jönsson har en dubbelroll som chef för Svenska institutet och kulturråd vid svenska ambassaden i Paris.

Strindbergrummet är ett intimt och charmant mötesrum.

Kristinasalen har ett vackert, välbevarat tak med målade takbjälkar.

Jubilerande Volvobilar i trädgården.

»Vi älskar den här miljön, en modern blandning av historia och samtida svensk design«

1965 lyckades övertyga den svenska regeringen, särskilt finansminister Gunnar Sträng, att köpet skulle bli en strålände investering – ett kap.

Lundberg var en stor samlare och grundade redan 1932 Institut Tessin, Bibliothèque et Musée d'Art Suédois à Paris. Han hade levt i Paris sedan slutet av 1920-talet, fördjupat dialogen och vidgat förbindelserna inom kulturfärens alla områden. Det var behovet av husrum för samlingen som fick honom att leta efter en passande byggnad. Den samtida svenska 1900-talskonsten hamnade i samlingen mer av en slump, konstnärsvänner som var i Paris behövde inte sällan akut pengar och fick hjälp av Lundberg. Att de nu hänger

tillsammans med porträtt av svenskar med anknytning till Frankrike från tidigare århundraden visar på kontinuiteten i det svenska beroendet av franska impulser.

Gunnar Lundbergs bedömning av husets värde har visat sig vara minst sagt korrekt. Så strålände att fastigheten vid upprepade tillfällen och stigande marknadspriser varit påtänkt att säljas.

– Senast 2009 kom det sådana signaler från Finansdepartementet, men efter genomförd konsekvensanalys försvann ärendet från listan. Men det kan komma nya bud i framtiden, säger den nuvarande chefen Mikael Jönsson.

Han tillträdde sin tjänst 1 april 2008 och hamnade mitt i diskussionen om

hur mycket gästerna ska betala för en månads vistelse i de fem eftertraktade bostäderna som enligt statuterna ska erbjudas svenskar som vill ägna sig en månad åt forskning eller kreativ verksamhet i Paris.

– Jag är övertygad om att det kommer en konstruktiv lösning, någon kombination med stipendier. Konstnärsnämnden har fått en propå. Ett annat alternativ är att aktivt koppla in de boende i programverksamheten, säger Mikael Jönsson.

Till Jönssons glädje finns det ett växande intresse från andra länders kulturinstitut att studera verksamheten. Både Australiens och Canadas kulturministerier har specialstuderat

**Publikmagneten
Café Suédois med
tillfällig utställning
av 10-gruppens
jubileumskollektion.**

hur man lyckats nå kvantifierbara mål med begränsade medel.

DET ÄR INTE BARA solens förtjänst denna vackra försommardag att hela institutet utstrålar nytändning. Byggnaden har nyligen genomgått en lätt uppsynsning. Med de nymålade väggarna ser man hela interiören, arkitektur, rymd och utformningen av alla detaljer med ny skärpa. Högst upp ligger Kristinasalen som rymmer delar av Tessininstitutets stora konstsamling. Här har ny belysning installerats och tavlorna har hängts om under överinseende av Nationalmuseum. Nytt är att 1700-talsmaleriet på en av väggarna har fått sällskap av svensk 1900-talskonst med fransk anknytning.

I planerna ingår närmast att förvandla den representativa delen av chefsbostaden till en svensk design- och inredningsutställning. Arbetsnamnet

är »Från Frank till Front«. Inredningsarkitekten Katharina Abrahamsson har uppdraget att göra urvalet av svenska designkonstnärer ritade av såväl samtida, som den uppmärksammade gruppen Front och de märkvärdigt aktuella Josef Frankmöblerna och textilierna från 1920-50-talen.

Sommarens Sigvard Bernadotte-utställning uppmärksammar att det är 200 år sedan fransmannen Jean Baptiste Bernadotte blev kung Carl xiv Johan i Sverige.

Fransmännen högtidlighåller också att det är 400 år sedan den franske kungen Henrik IV dog 1610, känd för att han myntade »Paris vaut bien une messe«, »Paris är värt en mässa«.

Ett budskap vidgat till hela Frankrike som Mikael Jönsson och hans konstruktiva medarbetare med acklamation ständigt visar borde vara aktuellt i alla budgetberäkningar. *

SVENSKA INSTITUTET I PARIS

Svenska institutet i Paris är Sveriges enda kulturhus i utlandet. Uppgiften är att vara en aktiv mötesplats för svensk-franska och internationella kultursamarbeten och att informera om vad som pågår i Sverige samtidigt som målet är att nå franska medborgare. Det gör man genom att arrangera allt från stora konserter i trädgården till filmvisningar, seminarier om genusperspektivet i svensk barnlitteratur, presentera svensk dramatik, översätta litteratur och att ordna konst- och designutställningar. Även språkundervisning är en del av programmet.

Verksamheten sorterar under Svenska institutet som är en myndighet kopplad till utrikesdepartementet med uppgift att, som det står på hemsidan: »informera om Sverige i världen och att marknadsföra Sverige inom områden som högre utbildning och talang«.